

Дзвоник

№ 213

Журнал для українських дітей Румунії

Місячник Союзу Українців Румунії. 17 рік видання, січень, 2025 рік

Дзвоник (Clopotel)

№ 213, 2025 р.

Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.

ISSN 2501-2630

ISSN-L 2501-2630

Над *Дзвоником* працювали:

Головний редактор: Людмила Дорош

Редактор: Ольга Сенишин

Редколегія: Міхаєла Гербіл,

Михайло Михайлюк, Михайло Трайста

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1

тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;

телефони/факси: 021-222-07-37

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Електронна адреса редакції:

clopotel@uur.ro

Друкарня:

«RCR Print»,

Бухарест, Румунія

Дзвоник пропонує:

- * казки й оповідання
- * вірші, загадки
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * вироби своїми руками
- * дидактичну сторінку
- * переклади румунських класиків
- * сторінку народознавства
- * рубрику «Славетні українці»
- * рубрику «Вивчаємо англійську»

Дзвоник завжди радо прислухається до
ваших пропозицій і друкуватиме
надіслані вами спроби!

На обкладинці робота Лідії Іванової

Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!

Ксенія БОНДАРЕНКО

Господарочка Зима

Сіє жменями дива
Господарочка Зима,
Захурделила, засніжила,
Ніжним пухом землю вкрила.

В вовну вбрала всі хатини,
Розстелила скатертини,
І подвір'я ясно-біло
Прикрасила Зимка вміло.

У снігу синенька річка,
Загубилася, мов стрічка.
«Спи, спочинь, моя дитинко,
Навесні заграєш дзвінко!

Чи поля в теплі сховались,
Щоб пшеничці добре спалось?
Чи сережки кришталеві
Та хустки вдягли дерева?

Чи пташкам є вдосталь їжі,
А в людей соління в діжах?
Чи горить вогонь в печах?
Чи кожух є на плечах?..»

Щоб був затишок і лад
Увімкнула снігопад.
Газдувала Зимка зрання
У турботі та старанні...

Володимир КОЛОМІЄЦЬ

Щедрий вечір

Два півники щедрували,
До віконця припадали:
– Ко-ко, Ладо, ку-ку-рі-ку!
Тобі щастя, тобі віку,
Тобі сонця до світлиці,
А нам – пригорщу пшениці.
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на весь вечір!
І щиглики щедрували,
Під віконцем щебетали:
– Щедрик-ведрик, щедрівочка,
Не боліла б голівочка,
Ані ручки, ані ніжки –
Щоб Ладуся грала в сніжки.
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!
А зайчики не уміли,
Їх кролики научили:
– Щедрик-чебрик, чебрицею –
Під красною світлицею
Трусим-трусим по сніжкові,
Аби росли чорноброві.
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!
Навстіжень тут Лада двері:
– Любі гості, до вечері!
Тупіт! Шурх!
Закрутилось круг ялинки.
Чи то шубки, чи сніжинки?
– Трусь-трусь-трусь!
– Цінь-цінь-цінь!
Налітали у теплінь.
– Бе! Ме-мее!
– Ках-ках-ках!
Розсідались по стільцях.
– Гу-гу-гуу!
– У-тю-тю!
Сам ведмідько на кутю.

– Тук-тук-тук!
– З Новим роком!
В парі дятел і сорока.
– Годі! Тихше!
Гвалту досить! –
Тато й мама за стіл просять.
– Нум за діло!
Гості всілись.
Раптом... крики знов почулись:
– А про нас,
Ви що – забулись?! –
Леся, Іра та Марійка.
Ще й Тарасик із Андрійком
До світлиці увалились,
Аж заледве умістились:
– Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим друзям на весь вечір! –
І пішло у нас гуляння.
Величання! Смакування!
– Нумо, гості дорогі,
Хай вам буде свято! –
За горою пирогів
Не видать, де й тато.
Вчений ворон каркнув:
– Кар!
Та й солодкий ваш узвар!
– На столі, їй-бо, не пусто.
Морква – нам,
А вам – капуста!
– Лада й мама постарались,
Аби всі понаїдались!
– Гарно в дружбі та теплі.
– Хліб – як сонце – на столі
Ось наїлись.
– До ялинки!!
Заспіваймо, друзі, дзвінко!
– А музики! Де музики? –
Шавкіт. Тявкіт. Гуки-крики.
Дме бурмилко у сопілку.
Крук на скрипці витина.
А зозуля на басолі,
– Ну й троїста!
«Ті-на-на!»

(Продовження на 5 сторінці)

Наталка ЛОГВИН

Пес Буран

Тривога в місті тривала вже декілька годин. Тому всі сходилися до підземної зупинки метро, доки буде оголошено відбій. Людей ставало все більше й більше. Їх так було багато, що й не стало місця, де б присісти. Більшість – стояли, неголосно розмовляли між собою, дехто – тримав у руках книгу. Майже всі час від часу заглядали в телефон, щоб переглянути новини.

Аж тут на східцях метро з'явився військовий з великою вівчаркою на повідку. Люди стривожено почали поглядати на них. Пес по черзі обнюхував валізи, сумки, кульки та будь-які інші речі, які стояли на пероні. Інколи він зупинявся перед людьми, щось нюхав і йшов далі. Видно було, що пес знає свою роботу і старанно несе свою службу. Багато хто знав цього чотирилапого, роботою якого було виявлення вибухівки та інших небезпечних для людей предметів. Коли військовий з собакою обійшли увесь перон та приміщення, вони зупинилися на східцях аби теж дочекатися відбою тривоги.

Біля них стояв хлопчик Сергійко зі своєю мамою. Спочатку він боязливо дивився на кудлату високу тварину і притулювся до своєї мами. Проте військовий сказав йому:

– Не бійся. Він не кусається. Цей пес розумний. Він виконує усі команди, завжди слухається. А ще він дуже сміливий і не боїться, коли поряд стріляють, коли розрива-

ються снаряди й бомби чи свистять кулі.

– А де ви його взяли? – несміливо запитав Сергійко військового.

– О, то довга історія! Колись розкажу, а то зараз закінчиться тривога, а я не встигну все доказати.

– Та ні, будь ласка, розкажіть.

– Добре, – посміхнувшись, згодився військовий. – Коли ворожі війська підступали до столиці, наша територіальна оборона вела запеклі бої аби не пропустити ворожих солдатів і танків до міста. Ми не виходили з око-

пів, було дуже й дуже важко тримати оборону. Сили були нерівні. Проте ми не давали ворогу просуватися до міста.

Одного дня у нашому окопі ми побачили схудлого, переляканого, обезсиленого песика. Хтось із бійців жартома вигукнув: «О! У нас підкріплення. Доброволець прийшов до нашої територіальної оборони!»

– То що, будемо приймати цього «бійця»? – запитав один із захисників у командира.

– Та чому б і ні. Давайте спочатку нагодуємо його. Побачимо, який з нього буде боєць.

Та й подали бідоласі велику миску солдатської їжі. Не

встигли хлопці й оглянутись, як пес все вїв та ще й вилизав язиком миску.

– Ну й сильний же ти! Як снігова буря, як справжнісінький буран! – хтось із вояків захоплено вигукнув. – Цей пес нам не раз ще у пригоді стане, якщо не втече від нас до свого дому.

А пес присів на задні лапи і почав роздивлятися усіх, облизуючи час від часу довгувату мордочку. Було видно, що він не хоче нікуди йти, хоче бути з нами. Прозвали ми його Буран.

Ворога ми відігнали від нашого міста. Частина воїнів пішли далі на фронт. А ми з Бураном одержали наказ забезпечити охорону порядку в місті і не давати ворожим лазутчикам закладати вибухові пристрої аби шкодити нашим людям чи Збройним силам працювати або відпочивати. Людям шукати вибухівку складно. А от собаки чують її запах і допомагають військовим виявляти та знешкоджувати вибухові пристрої. Тому ми вирішили навчити цьому і нашого Бурана, який до того часу підріс. Він дуже швидко опанував цю науку і з успіхом несе службу поряд з нами. Вже третій рік і вдень і вночі, зранку й увечері, у будь яку годину нам з Бураном доводиться шукати вибухівки. Скрізь, навіть у метро. Від нього тепер залежать не тільки його і наше життя, але й життя всього міста.

– Мамо, я теж хочу мати такого Бурана. Я теж хочу рятувати людей і місто від лазутчиків! – впевнено випалив Сергійко, який вже давно гласкав відпочиваючого пса по голові.

– А де ми його тобі візьмемо? – запитала мама.

– А давайте купимо, – запропонував рішуче Сергійко.

– Добре, – сказала мама примирливо. – Пошукаємо і купимо. Але чи будеш ти його доглядати, годувати, вигулювати по два-три рази на день, навчати його усім командам, прибирати за ним? – розпитала вона далі. – А ще тобі треба свої уроки вчити, все у школі встигати, – додала мама.

– Буду, – погодився Сергійко. – І буду вчитися добре. Я все встигатиму робити! Ось побачите!

– Добре, тоді після закінчення тривоги ми повернемося додому і разом з татом вирішимо, як і де придбати тобі майбутнього Бурана.

– Який же ти завзятий і трудолюбивий, – похвалив військовий Сергійка. – Ти справжній майбутній воїн, який хоче обороняти нашу країну.

(Початок на 3 сторінці).

Ще й щиглики на цимбали!

А на бубон – баранець!

Ніжки самі пострибали.

Ну й танець! Хай їм грець!

Замигтіли черевики.

Регіт. Співи. Гуки-крики.

Один тільки вовчик плакав,

Сльози капали на лапу.

Плакав вовчик біля груби:

– Ой, ніхто мене не любить...

Лада ж йому:

– Бідний вовчик,

Ти не плач, ти – ловкий хлопчик,

Хлопчик-вовчик, вовчик-ловчик,

Я тебе жалію, вовчик!

Всхули співи,

Згас танець.

Нагулялися. Кінець.

Відбива годину дятел.

Ось і відбулося свято!

Лада видерлась на гірку:

– До побачення! – гука.

Леся, Іра та Марійка,

Ще й Тарасик із Андрійком

Поруч:

– Хай вам путь легка-а!..

Не біда, що трохи тоскно, –

Проводжати завжди так.

В зашпори бере морозко,

Аж цвіте на щічках мак!

Щедрий вечір, чемний вечір

Буде в пам'ятку малечі,

Хоч не раз іще до нас

Прийдуть гості...

– Добрий час!

Добрий час вам.

Щастя-долю!

Щоби мали всього вволю!

Анна ОВЧАРУК,

11 років

Повелителі усього живого

Розділ 17

*Прибуття Синього до палацу та
війна проти зрадницької зграї
(Продовження)*

– Я ніколи не забуваю того, що навчив мене Вогняний, ти ж знаєш це, Нічназорє, – сказала Синій, перетнувши чверть відстані до палацу.

– Головне – встигнути дістатися до палацу перед тим, як Темний буде там. Ми прекрасно знаємо вдачу зрадницької зграї.

Хоч Синій і знала, як бігти по лаві, та вона забула, що тривале навантаження на крихкий щит на шерсті може його раптово виснажити. Коли цей щит взаємодіє з лавою – шерсть швидко збирає холод і створює захист від жару. Але якщо довгий час не тренуватися, щита вистачає на все менше й менше часу. А Синій вже не бігала по лаві майже рік і щит став зовсім слабким.

– Синій, мені здається, що ти зараз почнеш горіти... – сказала Нічназоря.

– Схоже, ти маєш рацію. Та я все ж спробую дістатися іншого берегу. Хоча... – вона побачила невеликий острівця, – можливо, прискорюватися на максимум не доведеться, – і досить великим та легким стрибком опинилася на цій застиглій лаві.

– Наше щастя, що хтось погано очистив озера! Але якщо дракони достатньо швидко не очистять цю територію, то єдина зелена смуга в цьому царстві стане лавою. Мені варто спробувати наростити щит. Нічназоря, якщо стрибати туди-сюди, щит має збільшуватися, вірно? Коли Вогняний розповідав про це, я трохи прослухала.

– Ти правильно все пам'ятаєш, Синій, – і вовчиця почала робити сказане.

Після двох стрибків туди й назад вона від-

чула прилив сил і зрозуміла, що щита має вистачити на те, щоб дістатися зеленої смуги та палацу. Одним легким стрибком вона знову потрапила в лаву. Подолавши більшу половину шляху, вона помітила срібного дракона.

– У нас гості! Із півдня біжить вовк і явно до нашого палацу! – вигукнула вона.

Синій стала бігти ще швидше. Нарешті – один стрибок і вона на зеленій смузі. Її зустрічав натовп драконів.

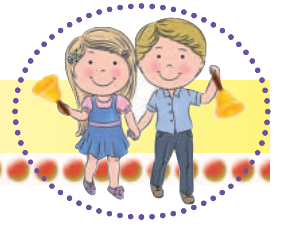
– У мене негайні новини! Чи можу я зустріти Завойю... – Синій не встигла домовити, бо раптом почулося булькотіння з лави і звідти вилізло ЩОСЬ, що було розміром з гору, велику і товсту гору.

– Я – привид Локі! – проголосило воно. – І я помщуся за Ланами! За допомогою моїх союзників, зрадницької зграї, які незабаром з'являться, ми отримаємо цілковиту легку перемогу.... буль-буль-буль! – погрожувало воно, намагаючись встояти на своїх мацюпунських ногах, коли для переконливості своїх слів вирішило встати і ледь не звалилося просто на натовп драконів.

– Ну ні, тут занадто колюча місцина, щоб падати...

Всі дивилися на цю гору і мовчали. Синій зразу ж зрозуміла, що так чи інакше, а битися зі зрадницькою зграєю та цією горою точно доведеться. А проти них битися досить складно – це було зрозуміло відразу. Саме тому треба було б шукати підмогу.

Раптом на зеленій смузі її очі вгледіли силуєт іншого вовка. «Зелемур? Як він тут опинився? Або то не він? Хоча... я його і з іншого кінця світу почую. Це все-таки Зелемур!» Тепер вона знала, як треба діяти. Потрібно бути обережною, щоб не спровокувати гору завчасно.

«Десятий урок Вогняного... Як покинути будь-яке місце непоміченою... Ні, це не підійде, мені треба повідомити Завойовувача та Зелемура одночасно».

– Нічназоря, повідом Зелемура про те, що потрібна підмога в будь-якому випадку. Якщо ця гора вийде з озера, лава опуститься і все піде в підводні струмки та течії, через що по всьому світу буде землетрус. Зелемур зрозуміє, що треба робити, він завжди все розумів з одного слова, – прошепотіла Синій.

– Вже лечу, – відповіла пташка і зникла з поля зору.

Тим часом Синій обережно прослизнула поміж натовп та помітивши, що Нічназоря вже наздогнала її, швидко побігла до палацу. Зовсім скоро вони дісталися до тронної зали.

– Де Завойовувач?

– Я тут. Ти – Синій, та сама Бета й лідер зграї Вогняного? Пам'ятаю, мій батько багато чого розповідав про те, скільки ти зробила для нашого королівства. Ти прийшла по допомогу чи допомогти нам? – Завойовувач зразу перейшов до діла.

– КОРОЛЮ, НА ПІВДНІ ВІД ПАЛАЦУ ВЕЛИКА ГОРА, ЯКА ЯВНО ПРИЙШЛА НЕ З МИРОМ! – вигукнув зелений дракон, який вигулькнув ніби нізвідки.

– Я через те і прийшла сюди, Завойовуваче. Поки та гора не нападає, чи можемо ми поговорити десь, де стіни не мають вух?

– Що ж, те, що в стін не буде вух, я тобі не гарантую, але ми можемо поговорити, проте – швидко. Мені здається, ти знаєш щось про ту гору. Пішли! – і вони стали швидко просуватися вглиб палацу. По дорозі король щось сказав охоронцям й вони побігли когось кликати. Синій та дракон дісталися зали

ради, в яку могли заходити лише ті, кому Завойовувач довіряє. Через якийсь таємний хід прийшли королева сусіднього царства пташок Єлизавета, маг Воїндобра, який має ключ до таємниць, та той, хто вийде переможцем з кожної битви – Срібліно.

– Гадаю, ти знаєш, хто це такі? – запитав Завойовувач.

– Звичайно. Розвідка зграї Темного надто прониклива. Вони знають абсолютно ВСЕ, що тут було останнім часом. На жаль... – відповіла вовчиця.

– Єлизавето, Воїнедобра, Срібліно, це – Синій. Вона давній друг нашого царства. Її подруга – дух птаха Нічназоря – теж наш друг. Вони багато чим нам допомогли за часів минулого короля.

– Вибачте, що я переб'ю, але в нас зовсім мало часу.

Через вбивство Локі Темний та його Бета спланували напад. Я відстала від них, щоб попередити вас, але мені здається, я не дуже встигла. Отже, Темний, як завжди, збирається напасти в сутінках. Думаю, всі чули сьогодні прохолодний вітер з північно-західного боку. Для ефекту несподіванки, яким завжди користується зрадницька зграя, вони робили великий гак, щоб ніхто вас не попередив. Йдучи з південно-східного напрямку, вони повернули на північ, та перетнули річку Каменосьця по застиглій лаві. Свято в честь того, що Ланамії нарешті не буде робити жахливі речі цьому царству, зіграло їм на руку. Не ретельно почищені водойми застигли, отже вони спокійнісінько перетнули річку. Хоч я і відстала від них раніше, я прекрасно знаю, як вони будуть діяти, – переконливо сказала Синій.

(Далі буде)

Малюнок авторки

Всеволод НЕСТАЙКО

Пригоди Журавлика

РОЗДІЛ IX

(Продовження)

Подякував я Найді, попрощався з нею, помахав хвостом і потрюхав за тролейбусом.

То бігом біжу, то, на зупинках, сиджу, чекаю.

З тролейбуса мене помітили, пальцями показують, усміхаються. Видно, вирішили, що хазяїн мій у тролейбусі їде. На Львівській площі, на зупинці, люди мене навіть у тролейбус запрошували. Але я не сів. «Ще, – думаю, – проїду Вишгородську вулицю. Ні, я й так добіжу».

І добіг. Втомився, правда, але добіг. Адресу я добре пам'ятав – хазяйка при мені казала її сусідам багато разів.

Знайшов квартиру, шкребуся.

Тихо. Чи не чують, чи нема нікого.

Ліг я під дверима, голову на лапи поклав, і тут же зморив мене сон. Далася взнаки втома.

Скільки я спав, – не знаю. Та враз чую:

– Ой! Та це ж тьотин Грай! Дивіться-дивіться! Тьотин Грай! З села прибіг! До мене!.. Бачите, як мене полюбив!..

Розплющив я очі. Дивлюсь, стоїть наді мною хазяйчин племінник двієчник Валерка з татом і мамою. Чистенько вбрані. Видно, кудись ходили.

– А й справді – Грай, – сказав тато. – Дивина!

– Гм, – не дуже весело сказала мама. – Що з ним робити?..

– Я його не віддам! – скрикнув Валера, обхопивши мене за шию, – Раз він до мене прибіг, буде мій. Я давно мріяв про собаку. Не бійся, Грай, я тебе нікому не віддам. Вірний мій Грай! Будеш моїм, моїм, тільки моїм!

Я заметляв хвостом, – хай думас, що я його дуже люблю і прибіг з села саме до нього. Мені головне – чирика знайти і випустити на волю.

– Ну гаразд, хай поки що лишається, а там буде видно, – сказав тато. Мама скривилася й промовчала.

Завели мене в квартиру. І я одразу побачив те, що хотів побачити. На підвіконні стояла клітка, а в ній цілий і неушкоджений сидів чирик. Правда, сумний, невеселий. Та хто ж у клітці веселиться!.. Побалакати з ним одразу я не зміг, бо мене стали го-

дувати, а тоді Валера повісив мені на шию мотузку і потягнув у двір.

– Ну тепер начувайтесь! – на бігу цідив крізь зуби Валера. – Тепер ви всі у мене поскачете!..

У дворі на дитячому майданчику гралися діти, хлопчики і дівчатка.

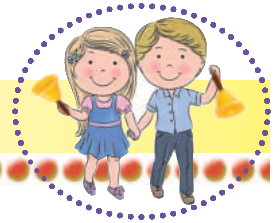
– Грай, візьми! Візьми! Кусі, Грай! – став нацьковувати мене Валера на дітей. – Отого візьми, у джинсах!.. І отого з м'ячем!.. Кусі, Грай!.. Вони

мої вороги.

Але я нікого не хотів ні брати, ні кусати. Я тільки метляв хвостом і весело гавкав.

(Далі буде).

●●● Славетні українці ●●●

Софія Яблонська

З Ольгою Сенишин

Ця письменниця, фотограф і кінооператор об'їхала півсвіту в часи, коли вважалося, що жінки можуть бути тільки домогосподарками. Сьогодні її би називали тревелблогеркою. Подорожі Софії Яблонської були надзвичайно успішними. Вона стала відомою в Європі і Америці як перша жінка-мандрівниця. Її книги і фільми були високо оцінені критиками і читачами. Її мандрівки увінчалися великим успіхом завдяки письменницькому і журналістському талантові, а також умінню схоплювати фотоапаратом найпривабливіші об'єкти. Живучи далеко від України, Софія Яблонська завжди залишалася вірною своїй батьківщині – розповідала про Україну, публікувалася та співпрацювала з українськими видавництвами, збирала народні пісні та музику, вишивані рушники та узори для вишивок.

Народилася Софія Іванівна Яблонська 15 травня 1907 року у Львівській області в сім'ї священика і лікаря. На початку Першої світової війни батько повіз сім'ю до Росії, оскільки був переконаним москвофілом. Через 6 років всі вони повернулися до рідного краю – батько змінив свої погляди. Після закінчення учительської семінарії Софія навчалася на різних курсах: державних семінарійних, машинопису, комерційної діяльності і навіть драматичних. Дівчина захоплюється акторством і кінематографом, навіть певний час керує кінотеатром у Тернополі. У 20-річному віці Софія переїхала в Париж вчитися знімати кіно. Тут вона швидко потрапила в богемні кола і навіть встигла попрацювати манекенницею та моделлю для художників і дизайнерів. Там же «заразилася» ідеєю екзотичної подорожі. Вивчивши французьку мову і техніку фільмування, Софія вирушила в дальні мандри, щоб пізнати культуру інших народів.

У 1930 році Яблонська здійснила свою першу подорож, що тривала 4 місяці. Вона відвідала Африку, Азію, Південну Америку та Австралію. Молода панночка подорожувала самотійно, без путівників і екскурсоводів. Вона часто ризикувала, потрапляючи в небезпечні ситуації. Але її відкритість і безстрашність допомагали їй легко проникати в заборонені для європейців місця. Так вона змогла відвідувати святині і приватні будинки. Їй дозволяли знімати те, що було заборонено іншим іноземцям. Її фотографії та фільми

згодом були використані в її документальних фільмах. Під час подорожей вона також вела щоденник, який потім став основою для її книги «Чар Марокко» (1932 рік). Цей роман вийшов друком і у Львові та отримав чудові відгуки критиків: «...книжка «Чар Марока»: барвистий стиль, жива обсервація, життєрадісна усмішка. Головно стиль; він, і тільки він є виявом таланту».

Перша мандрівка надихнула Софію Яблонську здійснити другу: протягом 3 років (1932-1934 рр.) вона відвідує Єгипет, Джібуті, Цейлон, Французький Індокитай, провінцію Юньнань (Китай), Сіам, Малайські острови, Яву, Балі, Таїті, Австралію, Нову Зеландію та США. Згодом виходять друком романи «3 країни рижу та опію» (1936 рік) та «Далекі обрії» (1939 рік), де описана та проілюстрована авторськими фотографіями ця «велика мандрівка». Подорожі Яблонської – це не огляд визначних пам'яток нової країни, а спілкування з тубільцями, навіть якщо це «на мигах», бо вона не знає східних мов. Мандрівниця аналізує їхній світогляд, а також критикує європейське втручання у їхнє самотнє життя.

У 1935 році, вже відомою на батьківщині письменницею, Яблонська відвідує Галичину, де її – першу українку, що самотужки здійснила навколосвітню подорож, – надзвичайно тепло зустрічають читачі, організовують зустрічі, відчити тощо.

В останні роки життя Яблонська писала нариси й мемуари. Нерідко згадувала свої далекі мандри та активно листувалася з численними друзями з різних континентів. Збірка новел «Дві міри – дві ваги» (1972 рік) та документальна повість «Книга про батька» (1977 рік) з'явилися друком уже по її смерті. 4 лютого 1971 року Софія Яблонська загинула в автокатастрофі, везучи до видавництва свою нову книгу. До кінця життя ця відважна жінка берегла три речі: Шевченкового «Кобзаря», гуцульську ляльку, що її подарували на Галичині, і дерев'яну різьблену мисочку.

Ольга МІРОН

Сніговикова казка

Одного зимового ранку, коли сніг лежав пухнастим килимом і світ навколо здавався казковим, дітлахи із села вирішили зліпити сніговика. Зібралися на галявині біля лісу, покликали сусідського пса Бровка і взялися до роботи.

Спочатку зліпили велику снігову кулю – це було тіло сніговика. Потім зробили трохи меншу кулю – для голови. А наостанок прикрасили її: замість носа вставили морквину, замість очей – дві чорні вуглинки, а в руки дали старий віник. Щоб сніговику було тепло, накинули йому на шию бабусин шалик.

– Ну от, тепер ти справжній! – радісно вигукнув Петрик.

– Справжній-справжнісінький! – підхопила Марійка.

Але, на превелике здивування дітей, сніговик раптом ворухнувся, підморгнув їм оком-вугликом і сказав:

– Дякую вам, малята! Ви подарували мені життя!

Діти аж остовпіли. Сніговик заговорив! Але замість страху вони відчули радість, адже він виглядав дуже добрим.

– Що ж, друзі, тепер я – ваш новий товариш. Ходімо гратися! – запропонував Сніговик.

Усі разом вони бігали, каталися на санчатах, грали в сніжки та співали зимові пісні. Бровко весело гавкав, стрибаючи навколо.

Проте, коли сонце почало хилитися до обрію, Сніговик сказав:

– Дякую вам за цей чудовий день, але я

маю повернутися на свою галявину. Щопочі я охоронятиму ваші сні й чекатиму наступного ранку, щоб знову з вами гратися.

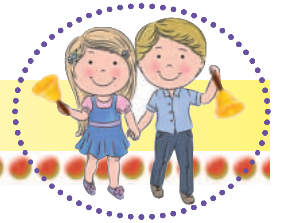
Діти погодилися, хоч і трохи засмутилися. Вони пообіцяли приходити до нього щодня.

Із того часу сніговик став справжнім другом усьому селу. Його історію передавали з покоління в покоління, а галявину назвали «Сніговиковою».

І коли взимку хтось проходив повз неї, здавалося, ніби сніговик підморгує і тихо каже:

– Завжди радійте снігу, бо він приносить казку!

Вивчаємо англійську

З Іриною Савіною

1. Прочитай вірш та розкажи комусь із рідних, про що він.

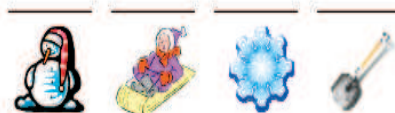

Snowball

I made myself a snowball,
as perfect as could be.
I thought I'd keep it as a pet,
and let it sleep with me.
I made it some pajamas,
and a pillow for its head.
Then last night, it ran away.
But first, it wet the bed!

3. Розкодуй зимове повідомлення.

= O
 = S
 = L
 = N
 = W
 = T
 = E
 = I

2. Прочитай слова та правильно впиши їх у речення. Розмалюй зображення за бажанням.

mittens scarf snowflake snowman

I gave the _____
a carrot nose.

I put _____
on my hands.

Julie wears a _____

The _____ falls.

4. Пройди лабіринт та відшукай рукавички до кожної шапочки. Розмалюй шапочки та рукавички.

Станіслав ШАПОВАЛОВ

ФВІЙ БУКВАРИК

Ц ц

Цапочку гостророгий,
Дивися-но під ноги!
Не наступи на жабку
Не обдери їй лапку.

Ч ч

У негоду черепаха
Під своїм великим дахом
Може зразу заховать
Півмурашника мурашок,
Сотні три малих комашок
І хрущів штук двадцять п'ять.

Ш ш

Довго дощ калюжі міряв.
Помарнів осінній день.
Одягнувши плащик сірий,
Не співає шпак пісень.
– Відлітай, шпачок, у вирій,
Ми дамо шпаківні лад.
Поживеш там на квартирі –
Й на весні вертай в наш сад.

Щ щ

Бились щука з щупаком –
Люті ненажери.

Рак злякався, махнув хвостом
І втік до печери.

Ь

Пасеться кінь,
А поруч – тінь,
Їх і на мить
Не розділить.

Ю ю

Юрик любить бережок,
Кручу під рікою.
Не заманиш у садок
Пташечку весною.
Нірку робить у землі,
Там гніздо влаштує:
Дітки виростуть в теплі,
І кіт не вполює.

Я я

Запитала внучка:
«Як цих тваринок звати?»
«Зветься кожна із них – як
Доня, батько й мати».

Хто це шапку нав'язав
Із шовкових білих трав?
Так і хочеться зайти,
Щось для себе там знайти.
Це на зайця трохи схоже,
Це на срібну огорожу,
Та це ж казка чарівна,
А майстриня хто? –

(Зима)

Я приходжу лише взимку,
Розмальовую картинку,
Припадаю на вікно
І малюю чисте скло.
Я боюся промінців,
Сонця теплих олівців,
Бо вони мене щипають
А малюночки зникають.

(Мороз)

Зачепилася за стріху
Дітворі малій на втіху
Водяна велика булька.
Кажуть всі, що це – ...

(виручка)

Він приходить непомітно
І зникає водночас.
На ялиночці засвітить
Срібну зірочку для нас.

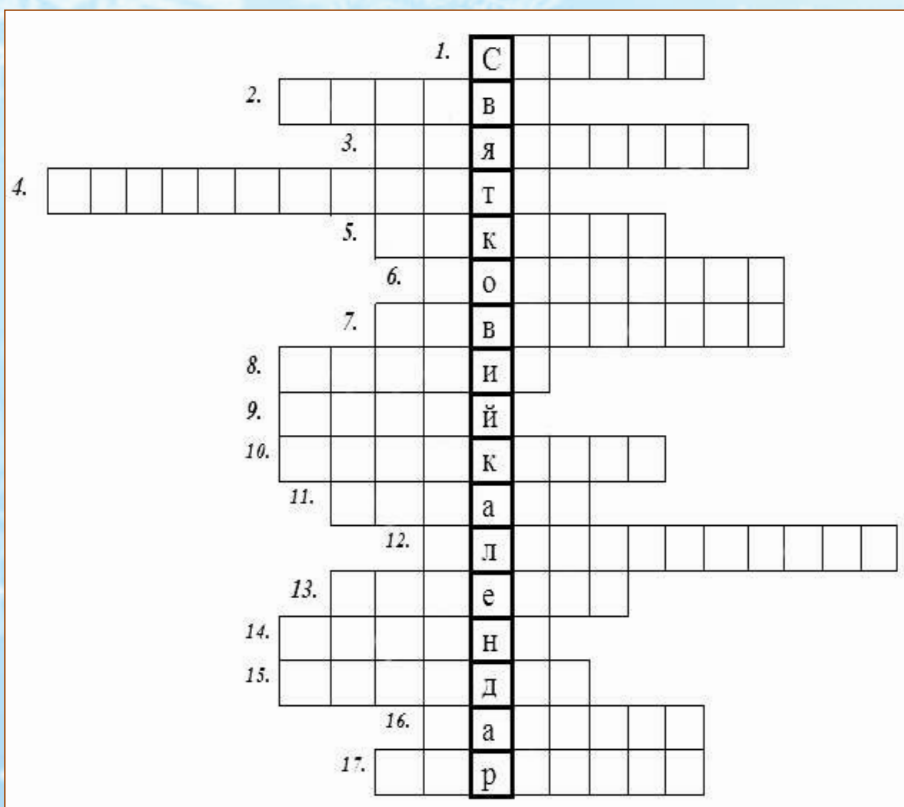
(Новий рік)

Тематична картка «Зимові свята»

1. Розв'яжи кросворд, відгадавши правильно усі нижчеподані загадки.

В день цей рідна Україна
Стала самостійна, вільна. (Незалежності)

5. День добродія святого.
День заступника людського.
Всіх дітей він покровитель,
І заступник, і святий.
(Миколая)

6. В заметіль і в холоди
Люди всі йдуть до води,
Воду святять, умиваються,
В ополонку окунаються.
(Водохреща)

7. День і ніч порівнялися.
Як ця подія назвалася?
(Рівнодення)

8. Щедрівочка заспівала,
Зіронька засіяла.
Радіє малеча:
«Настав вечір!»
(Щедрий)

1. Місяць холодом січе,
Ще й морозом він пече.
Свят найбільше теж він має,
А ще – рік розпочинає. (Січень)

2. Свято це велике
Відзначають люди.
«Христос народився!», –
Вищують всюди. (Різдво)

3. Зоря у небі засіяла,
Ніч свята на землю спала.
Ангел ледь торкнув за плечі:
«Друже, настав...». (Святвечір)

4. В серпні – свято урочисте:
Радісне і променисте.

9. З завірюхами й снігами,
З подарунками й піснями,
Серед віхол і завій
Йде в гості рік... (новий).

10. Христос воскрес! Радіють люди,
Піднявся він у небеса!
Сьогодні дзвони чути всюди.
Це свято – просто чудеса! (Великдень)

11. В день Івана біля річки
Папороть шука Марічка,
В воду ми вінки пускали,
Зветься свято це – ... (Купала).

12. Вістку Ангел возвіщає:
Сина Діва вже чекає,

Сина Божого, святого,
Доброго царя людського. (Благовіщення)

13. В свято мами, бабусі, сестрички,
Піднімають пісніжники личка.
Не улині це свято, й не в вересні.
День жіночий – це восьме... (Березня).

14. Ісус в Єрусалим прийшов,
Прихилність там людей знайшов.
На згадку про цей день освятим «котики»,
І різочки чудної ніжним дотиком
Всіх рідних із цим святом привітаєм.
Неділеньку яку ми зустрічаєм? (Вербну)

15. В день народження Христа
Лине пісня неспроста:
Людам всім на добру згадку,
Щоб загойти всі їхні рани,
Зветься пісня ця – ... (колядка).

16. Напечемо млинців солоденьких,
Медом змастимо щедро, добренько!
Будем весноньку ми закликати,
Будем зимоньку ми проводити.
(Масляна)

17. Затихли постріли й дзвони,
Затихли війни голоси,
І ми із земним поклоном
Ідемо тепер звідусіль
Вишанувати усіх ветеранів,
Уклонитись за подвиг їм в ноги.
Не забудемо день... (перемоги).

2. Подані слова розмісти в такому порядку, щоб утворити відомі прислів'я.

- 1). починає, рік, зиму, Січень, величає.
- 2). лютому, Січню, морози, хурделиці, великі.
- 3). січня, березні, в, бійся, березень, січні, в, Якщо.
- 4). Водохрещі, На, ясний, хліба, день, чисті, будуть.
- 5). Іде, на, врожай, сніг, лапатий.

3. Гра «Закінчи речення про зиму».

- 1). Рано темніє, бо дні _____, а ночі _____.
- 2). Небо часто вкрито _____.
- 3). Опади випадають у вигляді _____.
- 4). На подвір'ї стало _____.
- 5). Взимку святкують такі свята як _____.
- 6). Ведмідь, їжак, жаба взимку _____.
- 7). Зимувати залишаються _____ птахи.
- 8). Птахи взимку їдять _____.

Довідка: короткі, довгі; хмарами; Святий Миколай, Різдво, Водохреща; сплять, снігур, дятел, горобець; насіння трав, дерев.

4. Розкодуй сховані в колонах слова.

15-3=	10-2=	18-7+5=
21-7=	31-21=	20-3=
13+8=	21-6=	27-(3+6)=
7+2=	19+4=	17+2=
4+19=	6+5=	30-(7+3)=
17-6=	20-7=	
14+1-2=		

8-С, 9-Д, 10-І, 11-Н, 12-Г, 13-Ь, 14-Р, 15-Ч, 16-Л, 17-Ю, 8-Т, 19-И, 20-Й, 21-У, 23-Е.

Довідка: грудень, січень, лютий.

5. Закресли всі літери Д, П, З, щоб дізнатися, які птахи зимують.

ЗСДПНІПГЗУДРД;
ДОПМЗЕЛЗЮПХД;
ЗПСИДЗНЗИЧПКАП;
ДГОЗПЛУДБЗ;
ПСДОЗЙЗКАПД.

Рубрику підготувала Поліна Кочегарова

Зроби своїми руками

Декорування пляшок

Із Людмилою Дорош

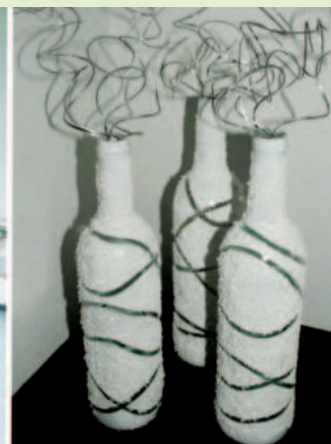
У кожного вдома знайдуться непотрібні пляшки. Якщо дати волю уяві, їх можна перетворити на витвір мистецтва! Зі смаком прикрашена скляна пляшка стане оригінальною вазою або чудовим подарунком.

Для того, щоб зрозуміти принцип декорації пляшок, зверніть увагу на нижчеподані зображення. Незалежно від обраної техніки, етап підготовки пляшок однаковий: їх потрібно добре помити, очистити від етикеток, висушити.

Для прикладу розглянемо пляшки, обмотані нитками.

Намазуємо клеєм ПВА горлечко пляшки і, поклавши зверху кольорову нитку, спочатку злегка накладаємо її (щоб нитка в процесі намотування не зсунулася), а далі кладемо нитку рівно, щільно притуляючи до попередньої, щоб не було пробілів.

Якщо ви зробили пляшку одного кольору, її ще можна прикрасити якимись декоративними елементами. Або використайте нитки декількох кольорів. Це додасть вашому виробу особливого ефекту.

Пляшки, присипані сіллю, блискітками та іншими дрібними прикрасами.

Густо намажте клеєм, далі обсыпте сіллю, блискітками чи стразами. Дайте висохнути.

Із сніжком ми дружимо

Не поспішаючи

Слова Володимира Кленца, музика Миколи Ведмедері

Там, де по - ле, там, де луг, хо - дить за - ві - рю - ха, сип - ле сніг із

Приспів:

ру - ка- вів і мо - ро - зить ву - ха. Ой, сніг, сні - жок, бі - лень - кий, ла -

- па - тий, ти звід - ки до нас при - йшов по - гу - ля - ти?

Там, де поле, там, де луг,
Ходить завірюха,
Сипле сніг із рукавів
І морозить вуха!

Приспів:
Ой, сніг, сніжок,
Біленький, лапатий,
Ти звідки до нас
Прийшов погуляти?

Щоки полум'ям горять,
Та біжать малята,

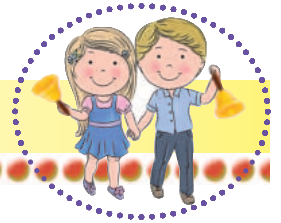
Щоб везти із гірки сміх
На своїх санчатах!

Приспів.

Ти, вітриську, зупинись,
Йди із нами гратись,
На санчатах цілий день
Будемо кататись!

Приспів.

Водохресні ворожіння

Сторінка народознавства з Ольгою Сенишин

За новим церковним календарем Водохреща або Йордан святкується 6 січня. У різних народів існують різні звичаї, пов'язані з цим великим християнським святом зимового періоду. Українці, окрім очищення душі, тіла та духа в цей день, ще вважають, що ніч на Водохреща є магичною та унікальною – в цей час можна зазирнути у власне майбутнє. Це останній день святкових ворожінь і вони вважалися найбільш правдивими. А після Хрещення «катувати долю» заборонялося. Передбачення своєї долі багато століть хвилювало насамперед дівчат, тому вони вдавалися до ворожби на судженого, кохання, стосунки, гроші. Пропонуємо декілька таких правдивих і нескладних способів.

Ворожіння на бажання. Увечері треба написати на 12 маленьких аркушах паперу свої бажання. Кожен аркушик слід згорнути трубочкою або квадратом і перед сном покласти їх під подушку. Вранці 6 січня витягнути з-під подушки три «бажання» – саме вони невдовзі обов'язково здійсняться.

Ще один спосіб: розсипати на стіл жменю горіхів або насіння, горошин чи квасолин.

Загадати бажання і перерахувати кількість розсипаних предметів. Якщо вони у парній кількості – бажання здійсниться, а якщо ж число предметів непарне – воно не збудеться.

Інший спосіб: загадати бажання та покликати кішку. Якщо вона переступить поріг кімнати лівою лапою – ваше бажання здійсниться, якщо правою – не судилося.

Ворожіння на судженого. Потрібно взяти гребінець і покласти його перед сном під подушку, промовляючи при цьому таку фразу: «Суджений-ряджений, прийди до мене і розчеши моє волосся». Вночі має наснитися незнайомец, який запропонує дівчині розчесати волосся – це й буде її майбутній коханий.

Або подібний спосіб: з'їжте на ніч щось солоне і не пийте після цього. А коли ляжете спати, скажіть: «Суджений-ряджений, прийди до мене і напої мене водицею». Після цього лягайте спати. Уві сні до вас

прийде ваш суджений, який принесе напитися води. Фрази краще вимовляти кілька разів, щоб підсвідомість запам'ятала ваш запит на те, щоб побачити нареченого.

Ворожіння на сірниках. Вважалося, що цей обряд допомагав прояснити стосунки дівчатам, у яких є коханий. Із двох різних коробок необхідно взяти по одному сірнику. Розташувати сірники стоячи на коробці сірників недалеко одна від одної. Можна увіткнути їх у пластилін або у віск. Запалити сірнички і спостерігати за горінням. Якщо сірники схилялися один до одного, то молоді будуть разом. Сірники розійшлися – означає, що пара розпадеться. Чий сірник згорів першим, того почуття сильніше.

Ворожіння на рік по чарках. Візьміть 6 чарок і в кожному з них налейте трохи води, а після покладіть

по одному предмету: монетку, сіль, цукор, шматочок хліба, обручку і сірник. Під час обряду примовляйте: «Сіль – до сліз, цукор – до життя солодкого, хліб – до ситості, монета – до багатства, обручка – до весілля, а сірник – до дитини». Після цього перемішайте чарки та

доторкніться до однієї з них із закритими очима. Що виявиться всередині цієї чарки, того і чекай наступного року.

Ворожіння на багатство. Знадобляться 3 тарілки. Під одну з них треба попросити когось заховати монетку. Той, хто ворожить, повинен відгадати, під якою тарілкою заховані гроші. Із першого разу відгадав – багатий буде рік, із другого – 50/50, а з третього – великих витрат краще не планувати.

Ворожіння на віщій сон. У ці свята також велося закликати віщі сни. Для цього перед тим, як заснути, потрібно вимовити вголос магичну фразу: «Святий Самсон, покажи святковий сон!» У цей час подумайте про те, що саме хочете дізнатися. Є багато варіантів: як виглядає суджений, скільки буде дітей або коли вийдеш заміж тощо. Найголовніше – після цих слів ні з ким не розмовляти і постаратися заснути якомога швидше.

Пишаємося нашими дітьми!

Учні середньої школи з с. Бирна Тіміського повіту
на Міжнародному фестивалі українських колядок

Гурт «Перлінка» з с. Бетхаузен Тіміського повіту
на Міжнародному фестивалі українських колядок